

ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΧΩΡΩΝ ΣΤΗΝ ΣΥΝΟΙΚΙΑ ΜΟΥΤΤΑΛΟΥ 06827

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΕΔΙΩΝ

Πινακίδα 1

Γενικό χωροταξικό, ανάλυση κεντρικής ιδέας, όψεις δρόμου

Πινακίδα 2

Κάτοψη Πλατείας, όψεις δρόμου, προοπτικά

Πινακίδα 3

Κάτοψη Πάρκου, προοπτικά

Πινακίδα 4

Κάτοψη χώρου στάθμευσης, προοπτικά

ΣΙΓΑΝΑ, ΣΙΓΑΝΑ ΠΑΤΩΣΤΗ ΓΗ

Χώροι Φιλο-ξενίας για ‘κάτοικους’ και ‘επισκέπτες’ στον Μούτταλο

Σε μια κατάσταση όπου ο κάτοικος αναγκάζεται να παίζει τον ρόλο του φιλοξενούμενου και ο ιδιοκτήτης το ρόλο του επισκέπτη, η σχέση τόπου (παρασκηνίου, πλαισίου, φόντου, background) και των χρηστών του (προσκηνίου, foreground) δεν μπορεί παρά να φαντάζει παράξενη αλλά και να καθίσταται σημαντική.

Κεντρική ιδέα της πρότασης είναι η μετάφραση σε χωρικές εμπειρίες εννοιών όπως αυτές της επιλογής αντί της επιβολής, του προσωρινού αντί του μόνιμου με τη δημιουργία ενός ‘διαλόγου’, διαφορετικού σε κάθε περίπτωση, μεταξύ του πιο μόνιμου παρασκηνίου και του πιο προσωρινού προσκηνίου.

Η πρόταση είναι το αποτέλεσμα μιας συνθετικής μεθοδολογίας που αποτελείται από τα πιο κάτω βήματα:

1. η αναγνώριση των χαρακτηριστικών του υφιστάμενου είτε αυτό είναι τοπογραφία, όψη κτιρίου, θέα ή ακόμα και πρακτικές οικειοποίησης του χώρου από τους χρήστες
2. η ‘εξομάλυνση’ του υφιστάμενου και η ανάδειξη των χαρακτηριστικών του
3. η εισαγωγή στοιχείων τα οποία φαίνονται να φιλοξενούνται προσωρινά από το υφιστάμενο

Οι χώροι/εμπειρίες που προτείνονται είναι οι εξής:

Χώρος #1: Τα καθιστικά/κήποι:

Από την οδό Φελλάχογλου μέχρι την πλατεία, σε αρκετά σημεία της διαδρομής αυτής υπάρχει διαπλάτυνση που τώρα χρησιμοποιείται και για στάθμευση οχημάτων. Παρατηρείται η οικειοποίηση των χώρων αυτών από τους κατοίκους με την τοποθέτηση πλαστικών καρεκλών και γλαστρών.

Προτείνεται ο καθαρισμός των όψεων από επιπρόσθετα ξένα στοιχεία, μπογιάντισμα και η δημιουργία δημόσιων ‘καθιστικών/κήπων’, ειδικά για όσους δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα καφεενία στην πλατεία (ηλικιωμένους, γυναίκες, παιδιά) αλλά και για τους Τουρκοκύπριους που επισκέπτονται τη γειτονιά που μεγάλωσαν.

Μεταλλικά στοιχεία σε σχήμα Γ δημιουργούν χωρικά όρια με τον δρόμο, μεταλλικές καρέκλες αντίγραφα των πλαστικών στερεώνονται στο πάτωμα και μαζί με ένα ανθώνα, εκδοχές του οποίου θα υπάρχουν και στην πλατεία αλλά και στο πάρκο, επιτρέπουν την δημιουργία μιας ατμόσφαιρας που ενθαρρύνει την ανεπίσημη κοινωνική συνεύρεση.

Χώρος #2: Το ζωντανό μουσείο/αρχείο:

Από τη μέση της προαναφερθείσας διαδρομής μέχρι την πλατεία τα περισσότερα κτίρια είναι μονώροφα και δημιουργούν συνεχόμενες εξωτερικές άσπρες επιφάνειες που διακόπτονται μόνο από τα κουφώματα των οικιών.

Στο κομμάτι αυτό της διαδρομής προτείνεται η δημιουργία ενός ανοικτού μουσείου που εκμεταλλεύεται τις καθαρές άσπρες επιφάνειες στις δύο πλευρές του δρόμου. Τα εκθέματα που σχετίζονται με την ιστορία του Μούτταλου, τοποθετούνται στις επιφάνειες αυτές, ενώ τα μεταλλικά Γ στοιχεία των 'καθιστικών/κήπων', ψηλότερα εδώ και γυρισμένα προς τον δρόμο, δημιουργούν τα όρια ενός εξωτερικού 'δωματίου' και φέρουν τον φωτισμό για τα εκθέματα.

Μαζί με τα 'καθιστικά/κήπους' δημιουργείται έτσι ένας εκθεσιακός εξωτερικός χώρος ο οποίος συνδυάζει αρχαιακό υλικό μαζί με τουλάχιστον μερικούς, αφού οι Τουρκοκύπριοι είναι απόντες, από τους ίδιους τους ανθρώπους στους οποίους το υλικό αυτό αναφέρεται.

Χώρος #3: Η πλατεία:

Ο υφιστάμενος χώρος αποτελείται από διάφορα οριζόντια επίπεδα που δεν επικοινωνούν οργανικά μεταξύ τους ή με τους διάφορους χώρους που πλαισιώνουν την πλατεία.

Προτείνεται η επαναφορά της φυσικής κλίσης του εδάφους σαν μια ενιαία βάση, ο καθαρισμός των όψεων από επιπρόσθετα ξένα στοιχεία, μπογιάντισμα και αριθμός ανθώνων/καθισμάτων που φαντάζουν να κάθονται προσωρινά σαν κουτιά στην κεκλιμένη ενιαία βάση. Τα στοιχεία αυτά έχουν πλευρές από οξειδωμένο μέταλλο ενώ η πάνω επιφάνεια είναι ξύλινη. Ακόμα και τα δένδρα φαίνονται να μην ριζώνουν μόνιμα στο έδαφος αλλά να φυτρώνουν μέσα από τα στοιχεία αυτά. Με αυτό τον τρόπο ο σχεδιασμός δεν υπαγορεύει διαδρομές ή σχέσεις αλλά αφήνει επιλογές στους χρήστες αγγίζοντας απαλά την αναδεικνυόμενη πλέον τοπογραφία, μια εντύπωση που ενισχύεται με τον περιμετρικό κρυφό φωτισμό στη βάση των στοιχείων αυτών.

Το πρώτο στοιχείο που συναντά κάποιος που ανεβαίνει από τη Φελλάχογλου στην πλατεία είναι το πιο ψηλό τετράγωνο στοιχείο που, με το χρονικό του τόπου στα ελληνικά, σαν τρύπες πάνω στο εξωτερικό μεταλλικό περίβλημα και στα τούρκικα σαν ανάγλυφη γραφή στον μπετονένιο εσωτερικό όγκο, διαστρωματώνει τις ιστορίες των δύο κοινοτήτων που έχουν συνδεθεί με τον χώρο αυτό.

Χώρος #4: Το ενδιαμέσο Χωλ εισόδου:

Ο δρόμος που ενώνει την πλατεία με την περιοχή των σπηλιών δεν συμβάλλει στον τρόπο που ο χρήστης συναντά τους δύο αυτούς χώρους, ούτε ο ίδιος προσφέρει κάτι το εμπειρικά ιδιαίτερο.

Προτείνεται η δημιουργία πεζοδρομίων και η φύτευση τους με δένδρα και θάμνους με πλούσιο φύλλωμα που μαζί θα αποτελούν τα όρια ενός συγκριτικά κλειστού γραμμικού χώρου, δημιουργώντας έτσι ένα ενδιαμέσο χώρο που θα καθιστά πιο έντονη την εμπειρία κάποιου που φθάνει στο πάρκο.

Χώρος #5: Το πάρκο:

Το επίπεδο πάνω από τις σπηλιές, το κάθετο επίπεδο με τις σπηλιές, το σχεδόν οριζόντιο επίπεδο στη βάση μπροστά από τις σπηλιές, το κεκλιμένο επίπεδο που κατηφορίζει προς τον νότο και η πόλη που απλώνεται στο βάθος αποτελούν τα χαρακτηριστικά της υφιστάμενης 'τοπογραφίας' του χώρου ο οποίος, κυρίως λόγω της γύμνιας του κρημνού και της βάσης του, διακρίνεται σαν μια ιδιαίτερη χωρική οντότητα από διάφορα σημεία της πόλης.

Προτείνεται η διατήρηση, ανάδειξη και εκμετάλλευση των στοιχείων της υφιστάμενης αυτής 'τοπογραφίας'. Έτσι αποφεύγεται η πρόσθεση ψηλών στοιχείων στο επίπεδο της βάσης των σπηλιών, εκτός από τα δένδρα που προτείνονται στο ανατολικό άκρο σαν συνέχεια του 'χωλ εισόδου' (χώρος #4) και του ιδιωτικού κήπου με το οποίο γειτνιάζουν.

Χαμηλή τοπική θαμνώδης βλάστηση (δενδρολίβανο, γεράνι, σαντολίνα) από τη μία επιτρέπει την απρόσκοπτη θέα του τοπίου ενώ από την άλλη δημιουργεί ένα είδος χαμηλού λαβύρινθου μέσα στον οποίο οι επισκέπτες, μικροί και μεγάλοι, προτρέπονται να περιπλανηθούν και να ανακαλύψουν τα χαμηλά τετράγωνα στοιχεία το καθένα από τα οποία προσφέρει μια άλλη εμπειρία.

Στο κύριο πλάτωμα του χώρου προτείνεται ένα αρκετά μεγαλύτερο τετράγωνο στοιχείο σαν εξέδρα η οποία μπορεί να φιλοξενήσει οργανωμένες ή μη συγκεντρώσεις. Εδώ η κάθετη γύμνια του κρημνού συνδυάζεται με την οριζόντια απλότητα του επιπέδου αυτού και την θέα της πόλης που απλώνεται κάτω, αφήνοντας τον επισκέπτη 'εκτεθειμένο' σε μια εμπειρία που μόνο εδώ θα μπορούσε να έχει.

Τα μόνα κάθετα στοιχεία στη βάση του κρημνού είναι μικρός αριθμός τετραγώνων τα οποία αποκτούν ύψος, το ψηλότερο φτάνει τα 6.5 μέτρα, που με τα διάφορα μοτίβα οπών στα μεταλλικά τοιχώματά τους προσφέρουν διαφορετικές χωρικές εμπειρίες σε όποιον εισέρθει στο εσωτερικό τους ενώ η είσοδοι τους 'κομματιάζουν' κάθετα τη θέα του κρημνού και τη θέα της πόλης.

Στην πλαγιά στα νότια, η βλάστηση γίνεται σταδιακά πιο ψηλή αποκόποντας την οπτική από το πάρκο στο δρόμο, ο οποίος έχει μεταφερθεί λίγο πιο νότια για να επιτρέψει μεγαλύτερη ενιαία επιφάνεια στο πάρκο. Η σκιασμένη τώρα περιοχή του πρανούς επιτρέπει σε κάποιον να καθίσει ή να ξαπλώσει πάνω σε ένα από τα σκιασμένα τετράγωνα στοιχεία και να αγναντέψει την πόλη.

Χώρος #6: Τα μπαλκόνια:

Στο πεδίο πάνω από τον κρημνό των σπηλιών προτείνονται εξέδρες/μπαλκόνια με γυάλινο στηθαίο που προεξέχουν προβολικά επιτρέποντας έτσι την απρόσκοπτη θέα του πάρκου και της πόλης.

